

Sygn. akt V Kz 751/16

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Łodzi V Wydział Karny Odwoławczy

Przewodniczący – Sędzia S.O. Piotr Augustyniak

Protokolant sekr. sąd. Dorota Lerka

przy udziale Prokuratora Marka Słomy

rozpoznał zażalenie wniesione przez tłumacza języka angielskiego J. T.

na postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi z dnia 29 sierpnia 2016 r. w przedmiocie przyznania wynagrodzenia za stawiennictwo na posiedzenie Sądu

na podstawie art. 437 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 2 k.p.k.

postanawia

uchylić zaskarżone postanowienie

UZASADNIENIE

Na posiedzenie Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi w dniu 15 czerwca 2016 r. stawiła się jako wezwana tłumacz przysięgły języka angielskiego J. T.. Po posiedzeniu dnia 15 lipca 2016 r. tłumacz złożyła do akt sprawy rachunek i wniosła o przyznanie jej wynagrodzenia za „stawiennictwo na rozprawie w dniu 15 czerwca 2016 r. w celu tłumaczenia ustnego ma język angielski i z języka angielskiego na język polski” tj. za jedną godzinę stawiennictwa.

Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2016 r. nie uwzględnił wniosku tłumacza, powołując przepis z art. 618h § 1 k.p.k. i podniósł, że jeżeli organ procesowy nie skorzystał z usług tłumacza, wówczas nie ma on prawa do wynagrodzenia, skoro swoich czynności tłumacza nie wykonywał. Podniósł też, że biegła nie złożyła wniosku o zwrot utraconego zarobku w związku przybyciem na posiedzenie.

Postanowienie to zaskarżyła zażaleniem w całości tłumacz języka angielskiego J. T. i zarzuciła obrazę prawa procesowego poprzez uznanie, że przepisy Kodeksu postępowania karnego mają zastosowanie także do ustalania wynagrodzenia dla tłumaczy przysięgłych, podczas gdy do tej grupy zawodowej należy stosować jedynie przepisy Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. (D. U. Nr 15 poz. 131 z późn. zmianami). Zarzuciła ponadto obrazę przepisu art. 618k § 4 k.p.k., gdyż nie została pouczona o prawie, sposobie i terminie zgłoszenia wniosku o zwrot tej należności. Wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i uznanie przedstawionego rachunku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne w zakresie, w jakim zarzuca Sądowi I instancji naruszenie przepisu art. 618k § 4 k.p.k. dotyczącego obowiązku pouczenia tłumacza o jego uprawnieniach. Odnośnie zarzutu wadliwej interpretacji przepisów art. 6 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego, nie jest on zasadny. Trzeba od razu zauważyć, że zgodnie z § 6 ust. 1 powołanego rozporządzenia, określona w nim zasada wynagrodzenia dotyczy „wynagrodzenia za tłumaczenie ustne”, a ust. 2 tego przepisu jedynie precyzuje sposób obliczania czasu wykonywania tej czynności (tłumaczenia ustnego), tj. za każdą rozpoczętą godzinę obecności podczas czynności procesowej, w której tłumacz wziął udział. Z przepisów tych wynika

więc jedynie wprost wynagrodzenie „za tłumaczenie ustne” podczas czynności procesowej, co nie przesądza, że ta sama zasada wynagradzania znajduje zastosowanie także w wypadku stawiennictwa tłumacza na posiedzenie zgodnie z wezwaniem i nie skorzystanie przez Sąd z jego usług polegających na wykonaniu tłumaczenia, jak miało to miejsce w rozpoznawanej sprawie.

O ile w stanie prawnym obowiązującym przed dniem 5 listopada 2012 r. (data wejścia w życie ustawy z dnia 31 sierpnia 2012 r. o zmianie ustawy – kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2012 r. poz. 1101) istotnie brak było uregulowania dotyczącego sposobu wynagradzania tłumacza w razie nie skorzystania przez organ wzywający z jego usług, co umożliwiała stosowanie jedynie w drodze analogii przepisu o wynagrodzeniu za tłumaczenie ustne, którego czas istotnie był mierzony obecnością tłumacza podczas samej czynności, to następnie ten stan prawny uległ istotnej zmianie. Trafnie więc odmawiając przyznania wynagrodzenia za wykonanie tłumaczenia ustnego Sąd I instancji w aktualnym stanie prawnym powołał się na treść nowego przepisu art. 618h § 1 k.p.k., zgodnie z którym w razie nie skorzystania przez organ procesowy z usług tłumacza, przysługuje zwrot utraconego zarobku lub dochodu, według szczegółowych zasad, określonych w art. 618h § 2 k.p.k. i art. 618b § 3 i 4 k.p.k. W ocenie Sądu Okręgowego rozpoznającego zażalenie, usługa, o której mowa w art. 618h § 1 k.p.k. to wykonane tłumaczenie ustne, a nie sama tylko obecność tłumacza na rozprawie, bez wykonania tłumaczenia. Ani tym bardziej nie oczekiwanie tłumacza przed salą rozpraw. W tym zakresie nie można więc podzielić stanowiska skarżącej, że przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. wydanego na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego stanowią *lex specialis* wobec przepisu art. 618h k.p.k. Dlatego co do zasady rację ma Sąd I instancji gdy stwierdza, że wniosek tłumacza nie zawierał niezbędnego elementu w postaci określenia przez tłumacza wysokości utraconego zarobku lub dochodu, wynikającego ze stawiennictwa do Sądu i nie skorzystania z usługi tłumaczenia.

Trafnie jednak skarżąca tłumacz zarzuca Sądowi I instancji naruszenie przepisu art. 618k § 4 k.p.k., tj. brak odpowiedniego pouczenia o sposobie i terminie zgłoszenia wniosku o zwrot należności. Z przedstawionych w treści zażalenia okoliczności pobytu tłumacza w Sądzie wynika, że stawił się on w dniu 15 czerwca 2016 r. na godzinę 14.00 na posiedzenie i po kilku minutach oczekiwania przed salą rozpraw został poinformowany przez pracownika Sądu, że z uwagi na niestawiennictwo oskarżonego nie ma potrzeby udziału tłumacza w posiedzeniu i może opuścić budynek Sądu. Co więcej, w rozmowie z pracownikiem Sądu tłumacz miała uzyskać informację, że po złożeniu stosownego wniosku otrzyma wynagrodzenie za pierwszą rozpoczętą godzinę pracy zgodnie z rozporządzeniem. Zgodnie zaś z treścią art. 16 § 1 k.p.k. jeżeli organ prowadzący postępowanie jest obowiązany pouczyć uczestników postępowania o ciężących obowiązkach i przysługujących im uprawnieniach, brak takiego pouczenia lub mylne pouczenie nie może wywoływać ujemnych skutków procesowych dla uczestników postępowania. W rozpoznawanej zaś sprawie brak pouczenia (a prawdopodobnie nawet mylne pouczenie tłumacza przez pracownika Sądu) w rezultacie doprowadziło do takich ujemnych skutków w postaci całkowitego nie uwzględnienia wniosku tłumacza o przyznanie należności przez Sąd. W ocenie Sądu Okręgowego, nie mając w aktach sprawy żadnych informacji co do rzeczywistego pouczenia tłumacza o jego uprawnieniach w wypadku nie skorzystania z usługi, Przewodniczący Wydziału powinien przed wydaniem rozstrzygnięcia odmownego w przedmiocie wniosku, wezwać tłumacza do jego uzupełnienia o wskazanie elementów określonych w art. 618h § 1 i 2 k.p.k. pouczając jednocześnie, że z uwagi na nie skorzystanie z jego usług (nie wykonanie tłumaczenia ustnego), wynagrodzenie za wykonaną pracę po prostu nie przysługuje.

Z tych wszystkich powodów zaskarżone postanowienie jako wadliwe należało uchylić. Rozstrzygnięcie to nie zamyka tłumaczowi drogi do dochodzenia zwrotu utraconego zarobku lub dochodu, zwłaszcza że z treści zażalenia wynika już pośrednio także określenie przez tłumacza tego świadczenia na 200 złotych (określonych na wstępie zażalenia właśnie jako zwrot utraconego zarobku). Jeżeli Sąd I instancji ponownie odnosząc się do wniosku tłumacza, uzna tę propozycję tłumacza za dostateczną i wiarygodną, może wniosek uwzględnić. Jeżeli zaś uzna, że konieczne jest uzyskanie od tłumacza dodatkowych informacji zgodnie z treścią art. 618h § 2 k.p.k., może przed wydaniem rozstrzygnięcia wezwać tłumacza do uzupełnienia wniosku poprzez wskazanie przez niego czasu zużytego w związku z wezwaniem.